

REVALORIZACIJA I REKATEGORIZACIJA SPOMENIKA REVOLUCIONARNOG RADNIČKOG POKRETA, NARODNOOSLOBODILAČKE BORBE I SOCIJALISTIČKE IZGRADNJE

Katica Pavlović

Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Zagreb

Republički zavod za zaštitu spomenika kulture dobio je prije nekoliko godina zadatak od Odbora za spomen-obilježavanje povijesnih događaja i ličnosti Sabora SRH da izradi jedinstvene kriterije za valorizaciju i kategorizaciju spomenika revolucionarnoga radničkog pokreta, narodno-oslobodilačke borbe i socijalističke izgradnje. Uz suradnju Saveza boraca, SSRN, SK i Zavoda za zaštitu spomenika kulture na terenu prišlo se cjelovitijem evidentiranju najznačajnijih događaja odnosno spomenika koji obilježavaju te događaje. Pri tome se vodilo računa da se evidentiraju i ona mjesta na kojima su se odigrali značajni događaji, a koja do sada nisu bila obilježena. Prikupljeni podaci nadopunjavani su na temelju najnovijih podataka iz literature. Kroz ovaj rad, klasifikaciju i sistematizaciju događaja i ličnosti naše najnovije povijesti, došlo se do valorizacije i kategorizacije spomenika revolucionarnoga radničkog pokreta, narodnooslobodilačke borbe i socijalističke izgradnje, odnosno do Kriterija za revalorizaciju i rekategorizaciju. Pri Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture oformljena je Komisija za valorizaciju koja je na temelju Kriterija, jedinstvenih za cijelu Republiku, a vodeći računa o doprinosu svih naroda i narodnosti borbi i pobjedi oružane revolucije izvršila revalorizaciju i rekategorizaciju spomenika. Prikupljeni su podaci za oko 3000 spomenika koji su razvrstani u tri (A, B i C) kategorije umjesto u dosadašnjih šest kategorija, prema preporuci UNESCO-a:

A — kategorija — od najvećeg značenja za naciju;

B — kategorija — veoma značajni za naciju;

C — kategorija — značajni za naciju.

Ovi prijedlozi nekoliko su puta prodiskutirani od strane društveno-političkih organizacija u regijama. Nakon razmatranja svih prispjelih prijedloga i primjedbi izrađen je konačan Prijedlog rekategoriziranih i revaloriziranih spomenika revolucionarnoga radničkog pokreta, narodnooslobodilačke borbe i socijalističke izgradnje koji će biti prezentirani Odboru za spomen-obilježavanje povijesnih događaja i ličnosti Sabora SRH. Kada Odbor dade svoje mišljenje Savjet za zaštitu spomenika kulture donijet će odluku koja će obavezivati sve zavode za zaštitu spomenika kulture na terenu.